

Vastaus aloitteeseen - nuorten yhteisösosiaalityön, rakenteellisen sosiaalityön sekä jalkautuvan ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamiseksi hyvinvointialueella

Aloitteessa ehdotetaan, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue:

1. Vahvistaa nuorten yhteisösosiaalityötä pysyvänä osana palvelurakennetta.
2. Kehittää ja resursoi rakenteellista sosiaalityötä nuorten palveluissa.
3. Lisää jalkautuvaa ja ennaltaehkäisevää sosiaalityötä, erityisesti nuorten arjen toimintaympäristöissä.
4. Rakentaa tutkimus- ja kehittämisyhteistyötä sosiaalityön tueksi.

Vastauksena aloitteeseen totean seuraavaa:

Opiskeluhoiltoa tulee tarkastella ensisijaisena lähestymismuotona lasten ja nuorten parissa tehtävässä yhteisöllisessä sosiaalityössä sen ulottuessa luontevasti lasten ja nuorten luontaisiin elinpiireihin. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa on vahvistettu systemaattisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kouluissa ja oppilaitoksissa ja siinä on edustus niin sosiaali- kuin terveydenhuollon ammattilaisista. Yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen on huomioitu alueellisessa opiskeluhoiltosuunnitelmassa, ja tätä kautta hyvinvointialueen lisäksi kaikki alueen koulut ja oppilaitokset ovat sitoutuneet yhteiseen kehittämistyöhön. Opiskeluhoilto tavoittaa koko ikäryhmän aina pienistä eskareista täysi-ikäisiin opiskelijoihin, joka mahdollistaa systemaattisen työskentelyn satunnaisten pistojen sijaan. Työn ja opiskelun ulkopuolella olevien nuorten aikuisten ennaltaehkäisevien palvelujen kehittämiseksi on käynnistymässä maakunnallinen Hyvä tatsi -hanke. Hanke tulee tarjoamaan työ- ja toimintakyvyn tukea 18–29-vuotiaille työn ja opiskelun ulkopuolella oleville ja samalla tuottamaan tietoa kohderyhmään kuuluvien nuorten työ- ja toimintakyvyn ja hyvinvointiin liittyvistä ilmiöistä ja palvelutarpeista. Hankkeessa tulee työskentelemään kaksi terveydenhoitajaa, sosiaaliohjaaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja.

Maakunnan kuraattoriresurssi on ollut jo useita vuosia lakisääteisen mitoituksen mukainen. Kuraattoreina toimivat sosiaalialan ammattilaiset ovat usein kouluttautuneet perustyön lisäksi myös erilaisten toiminnallisten tai kuntoutuksellisten menetelmien käyttöön.

Pohjois-Karjalan perhekeskusverkoston verkosto on vakiintunut koko maakunnan alueelle. Perhekeskusverkosto on moniammatillinen toimijaverkosto, joka kehittää systemaattisesti lasten ja nuorten toimintaympäristöä. Esimerkkinä voidaan mainita mm. tiivis yhteistyö maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa, jota kautta saadaan myös rakenteellista ilmiötietoa nuorten tilanteesta.

Perhekeskusverkostosta nouseva rakenteellinen ilmiötieto raportoidaan hyvinvointialueen ilmiöraportoinnin yhteydessä.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014 7§) mukainen rakenteellinen sosiaalityö on saanut vahvan jalansijan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella. Rakenteellisen sosiaalityön edistämiseksi on hyvinvointialueella olemassa rakenteellisen sosiaalityön ohjausryhmä ja rakenteellisen sosiaalityön koordinaattori. Rakenteellista sosiaalityötä on kehitetty ja tunnettavuutta lisätty aikaisemmin kehittämishankkeiden kautta.

Kevään 2026 aikana julkaistaan kaikille hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattilaisille suunnattu rakenteellisen sosiaalityön koulutus, joka vahvistaa heidän osaamistaan rakenteellisessa sosiaalityössä. Koulutuksen jälkeen heillä on nykyistä paremmat valmiudet tehdä ilmiöhavaintoraportointia havaitsemistaan sosiaalisista ilmiöistä. Raportointi laajenee myös osaksi alueen III- sektorin toimijoiden kenttää kesäkuussa 2026. Tätä kautta hyvinvointialue saa ajantasaista ilmiötietoa nyt käsillä olevaa kohderyhmää laajemminkin. Saadut ilmiöt viedään käsiteltäväksi ilmiön laadun mukaan oikealle taholle (Sosiaalihuollon johto, perhekeskusverkosto, Hyte- verkosto tms.) ja niistä tehdään vuosittain koko maakuntaa kattava sosiaalinen raportti. Sosiaalisen raportoinnin mallia kehitetään syyskaudella 2026, pyrkimyksenä on saada yhteinen raportointipohja hyvinvointialueelle ja III- sektorille siten, että se palvelisi mahdollisimman hyvin myös maakunnassa kuntien kanssa yhteistyössä tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella tehdään tiivistä yhteistyötä eri oppilaitosten ja toimijoiden kanssa lasten ja nuorten palveluiden kehittämisessä. Esimerkkeinä yhteistyöoppilaistoksista voidaan mainita Itä-Suomen yliopisto, Karelia AMK ja Oulun yliopisto. Itlan (Itsenäisyyden juhluvuoden lasten säätiö) kanssa on kehitetty jo useita vuosia yhteisövaikuttavuuteen perustuvaa monialaista työskentelyä lasten ja nuorten kanssa (LaNuPe). Kehittäminen hyödyntää tuoreinta tutkimustietoa ja näyttöön perustuvien menetelmien laajaan käyttöönottoon.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on lähdetty järjestelmällisesti rakentamaan tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä sosiaalityön tueksi vuoden 2026 aikana. Olemme palkanneet osa-aikaisen sosiaalityön professorin, jonka yhtenä tehtävä on tehdä tätä. Olemme käynnistämässä sosiaalihuollon tutkimusta vahvistavaa toimintaa hyvinvointialueella. Lisäksi tutkimusosaamisen vahvistamista tehdään yhteistyössä Järvi-Suomen osaamiskeskuksen kanssa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on käynnissä Sokke-PK-hanke, jonka kautta olemme saaneet ja saamassa lisää sosiaalialan osaajia, Ko. hankkeen kautta on lisäksi tehty suunnitelma sosiaalihuollon tutkimuksen näkyväksi tekemiseksi ja tutkimuksissa ja kehittämishankkeissa kehitettyjen toimintatapojen jalkauttamiseksi. Olemme hyvinvointialueella antaneet suostumuksen ja halukkuuden osallistua useampiin mm. yliopistojen hakemiin tutkimushankkeisiin liittyen sosiaalityön erilaisiin tutkimushankkeisiin.

Joensuussa 25.5.2026

POHJOIS-KARJALAN
HYVINVOINTIALUE

Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen

25.5.2026

Hannele Komu

Sosiaalipalvelujen toimialuejohtaja